

VELIKI INFRASTRUKTURNI PROJEKTI V SLOVENIJI: Od zgrešenih do trajnostnih naložb

Javni strokovni posvet || 6. februar 2015 || Velika predavalnica Fakultete za arhitekturo, Zoisova cesta 12, Ljubljana

Nagovor

Lepo pozdravljeni, spoštovani predsednik vlade in drugi visoki gostje, drage udeleženke in udeleženci. Dovolite, da začnem kar z najpomembnejšim vprašanjem:

Zakaj današnji posvet in poziv vladi o velikih infrastrukturnih projektih?

Ker Slovenija še nima skupne vizije in skupne strategije in zato, ker odločitve o velikih infrastrukturnih projektih pač morajo biti strateške.

Zato, ker tudi zdaj opažamo podobne vzorce, ki so v preteklosti vodili v velike napake zgrešenih velikih projektov in

zato, da ne bomo ponovno nasedali lažnim obljubam velikih projektov o njihovih skromnih stroških in velikih koristih za gospodarski razvoj.

Zato, ker pri odločitvah o velikih vsotah denarja politiki in uradniki pogosto izgubljajo razsodnost in

ker je nedopustno, da v pripravo parcialnih projektov in študije zanje vlagamo tudi do 100-krat več denarja, kot v nacionalne sektorske strategije.

Ker varčevanje pri strateškem načrtovanju in projektne vodenju že sedaj drago plačujemo z izgubljenimi priložnostmi in potratno porabo javnih sredstev.

Ker sama narava velikih infrastrukturnih projektov zaradi njihove dolgoletne uporabe zahteva časovni horizont do leta 2030-50, celo do konca stoletja in

ker so scenariji za prihodnost zelo negotovi: gibljejo se med zelenim tehnološkim optimizmom na eni in apokaliptičnimi tragedijami na drugi strani ... in je prav nadaljevanje sedanjih trendov v prihodnost celo eden najmanj verjetnih scenarijev.

Tudi zato, ker kot družba živimo že krepko prek svojih meja (Slovenija ima velik finančni, pa tudi ekološki dolg), in

ker smo se skupaj z Evropsko unijo zavezali, da bomo sredi tega stoletja praktično družba brez izpustov toplogrednih plinov in da bomo že leta 2020 gradili izključno skoraj nič energijske hiše.

Ker je Slovenija v času informacijske dobe po kilometrih cest na prebivalca na samem vrhu in po hitrosti širokopasovnega dostopa pri dnu Evropske unije.

Ker današnje odločitve lahko odpirajo - ali pa zapirajo priložnosti za mlado generacijo.

Ker ni dovolj, da se učimo iz napak preteklosti: tudi vsi možni scenariji prihodnosti morajo informirati odločitve tukaj in zdaj?

Ker iz vsega povedanega izhaja, da moja generacija ob odločanju o velikih infrastrukturnih projektih nosi res veliko in težko odgovornost.

In predvsem zato, ker ima vlada prav zdaj lepo priložnost, da nove infrastrukturne projekte zastavi strateško in trajnostno.

Ker bo prav strokovno, odgovorno in inovativno načrtovanje ter vodenje projektov Sloveniji omogočilo, da izkoristi svoje potenciale in strateške razvojne priložnosti.

Ker to kar res potrebujemo nič manj kot radikalno drugačen, širši pogled na infrastrukturo!

Ker so inovativne organizacijske rešitve in poslovni modeli večinoma stroškovno bolj učinkoviti od velikih grajenih objektov. (da ponovno ne bi bilo pomote – to ne pomeni apriornega nasprotovanja vsem velikim projektom)

Ker potrebujemo projekte, ki so prilagodljivi na prihodnje nepredvidljivosti in celo tveganja zaradi zunanjih dejavnikov – podnebja, svetovnega gospodarstva, varnosti, tehnoloških prebojev itd.;

Ker potrebujemo pristope, ki podpirajo prehod v trajnostno družbo, kar pomeni, da prispevajo k višji stopnji samooskrbnosti ob globalni informacijski povezanosti, zagotavljajo kakovostna lokalna delovna mesta ob hkratni manjši porabi energije, učinkoviti rabi virov in višjih ekosistemskih storitvah.

Tudi zato, ker imamo v Sloveniji veliko znanja (in to kaže tudi današnja zasedba v tej predavalnici) – potrebno ga je le povabiti, povezati in usmeriti, v odprtih procesih in proti skupnim ciljem.

In končno, tako kot predsednik vlade, tudi sama verjamem, da je »res trajnostna Slovenija tista skupna točka, ki obeta novo nacionalno soglasje« in da so prav v odzivu na današnji dogodek in v podpori Pozivu vladi zametki velikega partnerstva za Zeleno Slovenijo.